

Miljø- og
Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Væsentlige ændringer

Vejledning til risikobekendtgørelsen

Udkast

[Serietyper og nummer]

[Måned og År]

Udkast

Redaktion: Miljøstyrelsen

Tekst: Christina Ihlemann, Miljøstyrelsen Erhverv

Oplag: [xxx]

ISBN: [xxx]

Vejledning til Miljøstyrelsens risikobekendtgørelse

Miljøstyrelsens vejledning til risikobekendtgørelsen (Bek. nr. 372 af 25/4/2016 og bek.nr. 370 af 19/4/2016) er udarbejdet i samarbejde med Arbejdstilsynet, Beredskabsstyrelsen, Politiet, Sikkerhedsstyrelsen og Justitsministeriet, samt udgivet efter en offentlig høring. Miljøstyrelsen er regeludstedende myndighed, hvorfor vejledningen er givet med forbehold for Miljø- og Naturklagenævnets konkrete stillingtagen.

Indhold

1.	Vejledning om begrebet 'væsentlige ændringer' i risikobekendtgørelserne	4
1.1	Hensyn ved vurdering af begrebet 'væsentlige ændringer' i risikobekendtgørelsen	4
1.2	Virksomhedens procedure for kontrol af ændringer	4
1.3	Ændringer på anlæg	5
1.4	Ændringer af kemiske stoffer	5
1.5	Andre ændringer	6
1.6	Indhold af opdatering	7

Udkkast

1. Vejledning om begrebet 'væsentlige ændringer' i risikobekendtgørelserne

1.1 Hensyn ved vurdering af begrebet 'væsentlige ændringer' i risikobekendtgørelsen

Dette udkast til vejledning har været i høring, og Miljøstyrelsen er derfor i gang med at udarbejde en opdateret version.

I risikobekendtgørelsens § 8, stk. 3. indføres begrebet 'væsentlig ændring', som beskrives som:

'en ændring af en risikovirksomhed, et anlæg, et lager eller en proces eller farlige stoffers karakter, fysiske tilstand eller mængde, der kan øge risikoen for større uheld'.

Der er i bekendtgørelsen krav om inden en risikovirksomhed gennemfører væsentlige ændringer, skal disse anmeldes til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen udløser et arbejde i virksomheden for at dokumentere, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forbygge og begrænse virkningerne af større uheld på virksomhedens arealer. Der er høje krav til sikkerhed og åbenhed i Seveso direktivet på denne type virksomheder samt behov for koordination mellem risikomyndighederne. Begrebet 'væsentlige ændringer' er derfor centralt i forhold til at påvirke arbejdet med sikkerheden på risikovirksomheder.

Begrebet giver anledning til uklarhed i forbindelse med tilsyn, da ændringer udført på virksomheden kan opfattes som væsentlige af risikomyndighederne, selvom de af virksomheden ikke har været opfattet som sådan. Det er derfor hensigten med denne vejledning at præcisere begrebet for, så vidt muligt, at ensrette opfattelsen af begrebet 'væsentlige ændringer' i risikobekendtgørelsen hos virksomheder og myndigheder.

Der har gennem administrationen af risikobekendtgørelsen udviklet sig en praksis for, hvad der er omfattet af begrebet væsentlige ændringer, som vil blive beskrevet i det nedenstående.

1.2 Virksomhedens procedure for kontrol af ændringer

Virksomhedens sikkerhedsdokumentation skal indeholde en procedure for planlægning af såvel ændringer i eksisterende anlæg, processer og lagre som ved udformning af nye anlæg, processer og lagre. Proceduren bør udformes, så kontrollen også omfatter de sikkerhedsmæssige forhold, og herunder at virksomheden selv vurderer, om ændringen er væsentlig.

I vurderingen af om en ændring er væsentlig bør som minimum indgå, om ændringen:

- Kan medføre nye risikoscenarier,
- kan medføre større skader på personer på virksomheden,
- kan introducere en ny unødvendig risiko (= er det teknisk/økonomisk muligt at begrænse risikoen),
- kan medføre større brandbelastning eller ny fysiske faremomenter,
- kan medføre hyppigere eller større skader på miljøet eller personer i omgivelserne, eller
- kan medføre, at andre/nye områder på eller omkring virksomheden kan blive påvirket.

Ovenstående eksempler er ikke en fyldestgørende liste, så andre forhold kan indgå i vurderingen.

Den endelige vurdering, af om en ændring er væsentlig, ligger dog hos risikomyndighederne. Myndighederne foretager vurderingen inden for hver deres område, og det betyder, at myndighederne kan nå frem til forskellige vurderinger. Hvis en virksomhed f.eks. ønsker at øge mængden af miljøfarlige stoffer, så er det måske kun miljømyndigheden, der vurderer, at ændringen er væsentlig, da ændringen ikke har betydning inden for de andre myndigheders område. Hvis virksomheden ændrer en proces med brandfarlige stoffer, så er ændringen primært relevant for Arbejdstilsyn og brandmyndighed, mens ændringen ikke nødvendigvis er væsentlig set ud fra en miljømæssig vinkel.

1.3 Ændringer på anlæg

Det er ikke nødvendigt, at udarbejde en risikovurdering ved en 1:1 udskiftning af udstyr. Ved en 1:1 udskiftning af udstyr forstås f.eks. en udskiftning af anlægskomponenter til samme funktion, hvor kravspecifikationer som tryk, flow, materiale, pålidelighed m.m. opfyldes på samme vis eller bedre end den eksisterende komponent. I alle andre situationer skal der som udgangspunkt gennemføres en risikovurdering, og risikovurderingen skal være tilgængelig for risikomyndighederne ved tilsyn. Hvis risikovurderingen viser, at risikoen for større uheld øges eller ændrer karakter, skal der ansøges om ændringen jf. § 8 i risikobekendtgørelsen. I praksis kan det være vanskeligt at afgøre, om der er tale om en 1:1 udskiftning samt om der er tale om en ændring, der medfører øget risiko for større uheld. Følgende eksempler kan bidrage til vurderingen:

Udskiftning af pakning

Hvis virksomheden udskifter en slidt pakning med en ny identisk pakning vil dette være en 1:1 udskiftning. Hvis typen af pakning ændres, kan det være en væsentlig ændring, hvis ændret funktion eller pålidelighed betyder, at sandsynligheden for et udslip øges. Der skal derfor foretages en risikovurdering af ændringen.

Kontrol af olieudskiller

Hvis en olieudskiller i virksomhedens sikkerhedsdokumentation indgår som en sikkerhedsbarriere mod udslip til et følsomt naturområde, kan en ændring af kontrollen være en væsentlig ændring, der øger sandsynligheden for eller omfanget af et udslip. Der skal derfor foretages en risikovurdering, f.eks. hvis virksomheden ønsker at ændre kontrollen af olieudskilleren fra manuel kontrol af olie i olieudskilleren til automatisk overvågning. I risikovurderingen skal bl.a. indgå oplysninger om detektionsgrænse og pålidelighed af oliedetektorer.

Ændring af anlæg, så filtrering foregår på et andet step i produktionsprocessen. Risikovurdering skal foretages, og afhængig af proces kan udfald være øget risiko eller ikke øget risiko.

Udskiftning af filter til et nyt med større kapacitet. Risikovurdering skal foretages, og afhængig af stofmængder i anlæg kan udfald være øget risiko eller ikke øget risiko.

1.4 Ændringer af kemiske stoffer

Hvis mængden, faren (klassificeringen) eller typen af kemiske stoffer, eller den proces stofferne evt. indgår i, ændres på virksomheden, er der behov for, at virksomheden vurderer, om det har betydning for risikoen for større uheld, herunder selvfølgelig om det får konsekvenser for kolonne status. Det kan være en fordel at inddele ændringerne i følgende kategorier:

Ændringer i mængden af risikostoffer

Øget oplag af farlige stoffer skal risikovurderes, men er ikke i alle tilfælde en væsentlig ændring. Det betragtes altid som en væsentlig ændring, hvis oplagsmængden ændres, så en bestående kolonne 2-virksomhed bliver en kolonne 3-virksomhed.

Et øget oplag af ammoniak til brug i et køleanlæg er derimod ikke nødvendigvis en væsentlig ændring, da sandsynligheden for og omfanget af et udslip i mindre grad afhænger af den samlede mængde. Det er i højre grad anlæggets opbygning, herunder størrelsen af beholdere og sektionering anlægget, som betyder noget for risikoen.

Ændringer af klassificering af et stof eller nye stoffer

En ændret klassificering af farlige stoffer som allerede er omfattet af risikobekendtgørelsen, kan betyde, at der er behov at belyse nye typer uheldsscenerier. Et eksempel kan være et stof der hidtil kun har været klassificeret som giftigt, som ændres til også at være brandfarligt, eks. vandfri ammoniak. Virksomheden skal lave en risikovurdering, der belyser, om den ændrede klassificering har betydning for identifikationen af relevante uheldsscenerier.

Hvis klassificeringen ændrer sig for andre stoffer på virksomheden, eller man ønsker at opbevare nye stoffer, er det nødvendigt, at vurdere om stoffet bliver eller er omfattet af Bilag 1 til bekendtgørelsen, og dermed er et 'risikostof'. Hvis det er tilfældet, skal mængderne indgå i summen i forhold til tærskelværdierne, og summeres med andre stoffer med den relevante farekategori (H, P eller E, jf. bilag 1, del 1).

Ændringer i typen af kemiske stoffer

Substitution af stoffer i konkrete processer kan både øge eller reducere sandsynlighed for eller omfang af uheld.

Ændret indhold i lagertank - andet stof med samme klassificering. Der skal foretages en konkret vurdering, da f.eks. massefylde, forbrændingsvarme (varmestråling ved brand) eller toksicitet (AEGL niveauer og dermed påvirkning af omgivelser) kan være anderledes.

1.5 Andre ændringer

En ændret placering af et risikoplag vil oftest være en væsentlig ændring, da dette ændrer på, hvad konsekvenszonerne kan påvirke og vil udløse nye risikoscenarier.

Organisatoriske ændringer kan indvirke på risikoen, f.eks. hvis det interne beredskab udgør en væsentlig sikkerhedsbarriere, kan en ændring af bemanning falde ind under begrebet 'væsentlige ændringer'.

Ejerskifte som medfører nyt sikkerhedsledelsessystem skal vurderes.

En ændret alarmgrænse vil også kræve fornyet risikovurdering, hvis alarmgrænsen er defineret som en kritisk alarmgrænse, der stopper anlæggene. En ændret alarmtekst betragtes ikke som en ændring.

Hvis en virksomhed vil etablere et lager, som i sig selv ikke indeholder risikostoffer, og som heller ikke giver risiko for dominoeffekt på et risikoplag, kan ændringen godt være en ændring

af betydning for sikkerhedsniveauet, hvis der er flere personer på virksomheden, der kommer til at færdes inden for konsekvensområdet fra et nærliggende risikoanlæg.

1.6 Indhold af opdatering

Der er ikke lavet opdateringer af denne vejledningstekst.

Udkæst

Væsentlige Ændringer
Vejledning til risikobekendtgørelsen

Udkast

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

www.mst.dk